

دستورالعمل اجرایی استفاده از دوره فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

مقدمه

با استعانت از خداوند متعال و به منظور ایجاد فرصت لازم جهت بهره گیری اعضای هیئت علمی دانشگاه از دستاوردهای علمی و پژوهشی و آشنایی آنها با دانش نوین در عرصه های علم و فناوری و انتقال و تبادل اطلاعات و تجارب حاصله، دستورالعمل استفاده از فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی دانشگاه منبعث از آیین نامه "فرصت مطالعاتی اعضاء هیأت علمی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی" مصوب ۱۳۹۰/۰۶/۰۷ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تدوین گردید.

ماده ۱: تعریف

فرصت مطالعاتی: به منظور ارتباط پیوسته و هدفمند اعضای هیئت علمی با سایر دانشگاه ها و موسسات علمی و پژوهشی معتبر خارجی با هدف اعتلای موقعیت علمی و فناوری کشور و حضور در عرصه های بین المللی برای اعضای هیئت علمی واجد شرایط این امکان فراهم گردیده که برای انجام مطالعات و تحقیقات مشترک در سایر دانشگاه ها و مراکز علمی یا تحقیقاتی برجسته خارج از کشور حضور یابند. در این نوع فرصت های مطالعاتی عضو هیئت علمی منتخب برای تحقیق و مطالعه در مورد یک موضوع خاص که امکان انجام آن در داخل کشور نمی باشد و یا انجام کار مشترک با صاحب نظران و اساتید شاغل در خارج از کشور ضروری باشد، به خارج از کشور اعزام می شود.

فرصت مطالعاتی نوع ۱: در این نوع فرصت مطالعاتی با تأیید هیأت رئیسه دانشگاه تنها حقوق و مزایای عضو هیأت علمی در طول مدت دوره فرصت مطالعاتی پرداخت می گردد.

فرصت مطالعاتی نوع ۲: در این نوع فرصت مطالعاتی با تشخیص هیأت امنای دانشگاه، علاوه بر حقوق و مزایای ماهانه عضو هیأت علمی، میزان مقرری ماهانه ارزی (مطابق با ماده ۷ این دستورالعمل) برای فرد و خانواده وی (مطابق با بند ۲ ماده ۷) در نظر گرفته می شود.

تبصره ۱: معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه هر ساله بر مبنای میزان بودجه اختصاص یافته، نسبت به تعیین سهمیه هریک از انواع فرصت مطالعاتی اقدام می نماید. بدیهی است تشخیص نوع فرصت مطالعاتی اختصاص یافته به عضو هیأت علمی بر مبنای معیارهای برابری (ماده ۳ آیین نامه ارتقای اعضای هیات علمی) و توسط هیأت رئیسه دانشگاه صورت خواهد گرفت.

ماده ۲: اهداف

- ۱- توسعه و تعمیق دانش و تجارب اعضای هیأت علمی و اعتلای مستمر و نهادینه سطح علمی دانشگاه؛
- ۲- ایجاد بستر مناسب برای انجام فرصت های مطالعاتی اعضای هیات علمی مؤسسات در سازمان ها و سایر مؤسسات علمی؛
- ۳- استفاده از ظرفیت و توان علمی اعضای هیات علمی مؤسسات برای کمک به حل مشکلات و رفع نیازهای علمی - پژوهشی کشور و
- ۴- تقویت زمینه های همکاری علمی - پژوهشی مؤسسات با سازمان ها

ماده ۳: شرایط و حداقل امتیازات لازم برای پذیرش درخواست انواع فرصت مطالعاتی

- ۱-۳- دارا بودن مرتبه استادیاری به بالا و وضعیت رسمی - آزمایشی یا رسمی - قطعی
- ۲-۳- عدم توقف بیش از هفت سال در مرتبه علمی فعلی به استثناء مرتبه استاد تمامی
- ۳-۳- عدم استفاده بیش از سه بار از فرصت مطالعاتی خارج از کشور
- ۴-۳- کسب ۱۰۰٪ از حداقل امتیاز ماده آموزشی (ماده ۲) و ۸۰٪ از حداقل امتیاز بندهای ماده پژوهشی (ماده ۳) آئین نامه ارتقای اعضای هیأت علمی دارای مرتبه علمی استادیار از ابتدای اشتغال در موسسه
- ۵-۳- ارتباط موضوع فرصت مطالعاتی با اهداف و برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه به تشخیص هیأت رئیسه دانشگاه
- ۶-۳- در صورتی که تعداد متقاضیان فرصت مطالعاتی بیش از سقف اعتبارات و سهمیه دانشگاه باشد، شاخص‌های زیر برای اولویت‌بندی متقاضیان منظور می‌شود.

- امتیاز کسب شده از ماده ۳ آیین نامه ارتقای اعضای هیأت علمی؛
- استادان نمونه و پژوهشگران برتر دانشگاه و کشور؛
- افرادی که در سه سال منتهی به درخواست فرصت مطالعاتی امتیاز پژوهشی بیشتری کسب نموده باشند؛
- در صورت امتیاز یکسان، افراد با مرتبه علمی و پایه بیشتر در اولویت قرار می‌گیرند؛
- برای افرادی که از شرایط مساوی برخوردارند، اولویت با افرادی است که برای اولین بار متقاضی فرصت مطالعاتی هستند؛
- کیفیت تدریس و رعایت بهتر قوانین آموزشی و اخلاقی؛
- میزان مشارکت عضو هیأت علمی در فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و خدمات اجرایی دانشگاه به تشخیص هیأت رئیسه و
- درجه اولویت موضوع تحقیق در برنامه های ملی کشور.

تبصره ۲- در هر سال حداکثر ده درصد اعضای هیأت علمی دانشگاه و از هر گروه آموزشی حداکثر یک نفر می‌توانند از این دوره استفاده نمایند.

ماده ۴: مراحل ارائه درخواست دوره فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی موسسه

- ۱- دریافت پذیرش یا موافقت اولیه یکی از دانشگاه‌ها و یا مؤسسات علمی معتبر خارج از کشور
- ۲- بررسی و تصویب درخواست متقاضی در کمیته منتخب یا شورای پژوهشی دانشکده شامل مدارک زیر:
  - ۱-۲- برنامه مورد مطالعه شامل عنوان، هدف، سوابق، روش انجام کار، زمان‌بندی ارائه گزارشات و محور اصلی و ارتباط موضوعی آن با اولویت‌های پژوهشی دانشگاه یا کشور **(فرم الف)**.
  - ۲-۲- تکمیل پرسشنامه‌های تکمیل شده درخواست فرصت مطالعاتی شامل سوابق استخدامی و خدمتی، فهرست انتشارات، مقالات علمی و پروژه‌های تحقیقاتی پایان یافته و در دست اجرای متقاضی و ارتباط آنها با موضوع تحقیق در فرصت مطالعاتی **(فرم ب)**
  - ۳-۲- پذیرش یا موافقت اولیه برای برنامه مورد نظر از یکی از مؤسسات آموزشی یا پژوهشی یا صنعتی خارج از کشور که مورد قبول دانشگاه باشد.
- ۳- عضو هیأت علمی در طی دوره فرصت مطالعاتی مجاز به ثبت نام و ادامه تحصیل در دوره‌های تحصیلی برای اخذ مدرک دانشگاهی نمی‌باشد.
- ۳- ارسال پرسشنامه‌های تکمیل شده و سایر مدارک به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه.
- ۴- اقدام جهت اخذ ویزای کشور مقصد.
- ۵- متقاضی پس از حصول اطمینان از دریافت ویزای کشور مقصد، نام دانشگاه یا موسسه علمی مربوطه و تاریخ شروع و نوع فرصت مطالعاتی را طی نامه‌ای به معاون پژوهش و فناوری دانشگاه اعلام می‌دارد.

- ۶- پس از تایید محل فرصت مطالعاتی از سوی معاونت پژوهش و فناوری، متقاضی با مراجعه به دفترکارگزینی فرم مربوط به تسویه حساب را دریافت می‌کند.
- ۷- متقاضیان انواع فرصت مطالعاتی با مراجعه به دفترحقوقی دانشگاه نسبت به گذاردن وثیقه بانکی معادل ریالی دو برابر هزینه ۹ ماه سفر فرصت مطالعاتی اقدام می‌کنند.
- ۸- پس از تسویه حساب نهایی و سپردن وثیقه، مراتب را به معاونت پژوهش و فناوری اعلام کرده تا نسبت به اختصاص ارز فرصت مطالعاتی و علی‌الحساب خرید بلیط هواپیما اقدام شود.
- ۹- صدور حکم مأموریت توسط رئیس دانشگاه پس از تکمیل مراحل و ارائه روایت لازم.
- ۱۰- در طول دوره فرصت مطالعاتی هر سه ماه یک گزارش شامل کارهای مطالعاتی و آزمایشگاهی انجام شده به معاونت پژوهش و فناوری با فاکس یا پست الکترونیکی ارائه می‌شود (فرم ج).
- ۱۱- قبل از پایان فرصت مطالعاتی، متقاضی در صورتی که تقاضای تمدید مدت فرصت مطالعاتی تا حداکثر سه ماه را داشته باشد مراتب را با پست الکترونیکی ارسال می‌کند.
- ۱۲- پایان فرصت مطالعاتی می‌بایست قبل از شروع ترم تحصیلی آتی باشد. بنابراین در صورتی با تمدید فرصت مطالعاتی متقاضی موافقت خواهد شد که قبل از شروع ترم آتی در ایران حضور داشته باشد.
- ۱۳- پس از مراجعت به کشور و دانشگاه، تاریخ حضور خود را از طریق ریاست دانشکده به مدیریت امور پژوهشی دانشگاه اعلام می‌نماید.
- ۱۴- گزارش نهایی فرصت مطالعاتی و اسناد و مدارک جهت تسویه مالی را ارائه می‌کند (فرم د).

ماده ۵: مدت فرصت مطالعاتی

دانشگاه می‌تواند به اعضای هیأت علمی استادیار به بالا، فرصت‌های مطالعاتی در هر نوبت به مدت حداکثر نه ماه در خارج از کشور (به صورت ۶ ماه قطعی و سه ماه شرطی) طبق برنامه‌ای که مورد تصویب رئیس دانشگاه قرار گیرد با رعایت سایر مقررات اعطا نماید.

تبصره ۴- تمدید سه ماه شرطی فرصت‌های مطالعاتی در موارد خاص و بسیار استثنایی به شرط ارائه به موقع گزارش علمی به گروه آموزشی مربوط، ارزیابی کار در حد خیلی خوب و ضروری دانستن تداوم آن توسط گروه، تأیید نظر گروه توسط شورای پژوهش و تصویب هیأت رئیسه دانشگاه، بلامانع می‌باشد.

ماده ۶: زمان ارسال و بررسی درخواست‌ها

بر اساس ضوابطی که در این دستورالعمل مشخص شده است هر عضو هیأت علمی دانشگاه متقاضی دوره فرصت مطالعاتی می‌بایست فرم‌های مربوط را حداکثر تا پایان آذرماه هر سال تکمیل و همراه با مستندات مربوطه به دانشکده خود ارائه دهد.

تقاضای مزبور پس از اظهار نظر دانشکده مربوطه و تأیید شورای پژوهشی دانشگاه برای اخذ تصمیم به رئیس دانشگاه پیشنهاد می‌شود. رئیس دانشگاه می‌تواند طبق برنامه مصوب، مشروط بر آنکه اعطای فرصت مطالعاتی به هیچ وجه موجب وقفه یا تعطیلی برنامه‌های دانشگاه نشود، با اعطای فرصت مطالعاتی موافقت و مراتب را جهت اخذ تصمیم نهایی به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گزارش نماید.

ماده ۷: نحوه پرداخت مقرری ارزی

میزان مقرری ماهانه (حق مأموریت) فرصت مطالعاتی نوع ۲ که علاوه بر حقوق و مزایا برای استفاده کننده از دوره فرصت مطالعاتی قابل پرداخت خواهد بود بر اساس کشور محل طی دوره به شرح جدول (۱) است (هزینه کشورهایی که در این جدول نیامده است، حسب مورد با توجه به مشابهت هزینه‌های زندگی با کشورهای فهرست، توسط هیأت امنای دانشگاه تعیین می‌گردد).

جدول (۱)

نام کشور	میزان مقرری (دلار آمریکا)	نام کشور	میزان مقرری (دلار آمریکا)	نام کشور	میزان مقرری (دلار آمریکا)
ژاپن	۱۵۰۰	آلمان	۶۰۰	هلند	۵۰۰
آمریکا	۱۰۰۰	فنلاند	۵۰۰	استرالیا	۸۰۰
انگلیس	۱۰۰۰	سوئد	۵۰۰	اتریش	۵۰۰
فرانسه	۷۰۰	دانمارک	۵۰۰	ایتالیا	۵۰۰
سوئیس	۸۰۰	بلژیک	۶۰۰	اسپانیا	۴۰۰
کانادا	۸۰۰	نروژ	۷۰۰	کره جنوبی	۱۰۰۰
زلاندنو	۴۵۰	پاکستان	۲۵۰	فیلیپین	۳۰۰
مالزی	۲۵۰	روسیه	۳۰۰	هندوستان	۲۵۰

۱-۷- حقوق و مزایای اعضای هیات علمی که از دوره فرصت مطالعاتی استفاده می‌نمایند بر اساس ماده ۳۷ آئین نامه استخدامی اعضای هیات علمی توسط دانشگاه پرداخت خواهد شد.

۲-۷- در مورد متقاضیان فرصت مطالعاتی نوع ۲، مقرری متعلقه بابت همسر به میزان ۶۰ درصد و بابت فرزندان (حداکثر دو فرزند) هر یک به میزان ۳۰ درصد مقرری مندرج در جدول فوق الذکر می‌باشد.

۳-۷- هیچ‌گونه شهریه‌ای بابت دوره فرصت مطالعاتی پرداخت نخواهد شد.

تبصره ۵- هزینه رفت و برگشت متقاضی و خانواده وی (حداکثر ۴ نفر با احتساب متقاضی) در فرصت مطالعاتی نوع ۲ برای یکبار پرداخت می‌گردد.

تبصره ۶- هزینه بیمه درمانی حداکثر تا سقف معادل ۳۰۰ دلار با ارائه اسناد مثبتته در هر ماه پرداخت می‌گردد.

تبصره ۷- در صورت لغو یا کاهش مدت سفر به هر علت، متقاضی موظف است مبالغ دریافت شده را حداکثر ظرف مدت دو ماه از زمان تعیین شده برای شروع دوره به دانشگاه مسترد نماید.

تبصره ۸- تغییر موضوع تحقیق، کشور مقصد و طول مدت فرصت مطالعاتی بدون مصوبه شورای دانشگاه ممنوع است و مشمول پرداخت حقوق ماهیانه و مقرری ارزی نخواهد بود.

ماده ۸: نحوه ارائه گزارش نهایی پایان دوره فرصت مطالعاتی

۱-۸- گزارش دوره فرصت مطالعاتی هر ۳ ماه یکبار توسط هیأت علمی از طریق پست یا پست الکترونیکی به ریاست دانشکده ارسال می‌شود و شورای پژوهشی دانشکده ذیربط با کسب نظر تخصصی از گروه آموزشی گزارش را ارزیابی و نتیجه به معاون پژوهش و فناوری دانشگاه اعلام و در نهایت نظر معاون پژوهش و فناوری دانشگاه به عضو هیأت علمی اعلام می‌شود.

۲-۸- گزارش نهایی فرصت مطالعاتی پس از داوری و تأیید گروه و دانشکده به معاون پژوهش و فناوری دانشگاه ارائه می‌گردد.

۳-۸- ایراد یک سخنرانی در گروه / دانشکده حداکثر ۳ ماه پس از مراجعت.

۴-۸- ارائه دست‌کم دو مقاله JCR از فعالیت پژوهشی دوره فرصت مطالعاتی.

۵-۸- تأیید گزارش علمی - تحقیقاتی فرصت مطالعاتی مبنی بر مفید بودن و موثر بودن فرصت مطالعاتی توسط گروه و دانشکده، حداکثر ۶ ماه پس از مراجعت.

۶-۸- ارائه خلاصه گزارش نهایی به معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری حداکثر ۹ ماه بعد از انجام دوره فرصت مطالعاتی.

ماده ۹: اعتبار دستورالعمل

این دستورالعمل پس از اعمال نظرات اصلاحی در ۹ ماده و ۸ تبصره در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۳ شورای پژوهشی و جلسه مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۰۸ هیأت رئیسه دانشگاه به تصویب رسید.